

W tych chorobach przysługują pieniądze z ZUS. Minimum 1780 zł od marca

Autor: oprac. KK • Źródło: ZUS, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Od marca 2024 roku podwyższona została najniższa renta z tytułu niezdolności do pracy, w tym renta szkoleniowa. Wzrasta też dodatek pielęgnacyjny. Sprawdziliśmy, kto może otrzymać rentę z ZUS i jakie choroby uprawniają do świadczenia.

Renta z ZUS. Od 1 marca 2024 świadczenie w górę

ZUS oraz Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przypominają, że renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje osobie, którą uznano za całkowicie lub częściowo niezdolną do wykonywania pracy zarobkowej z powodu stanu zdrowia.

- **Całkowicie niezdolną** do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy.
- Za **częściowo niezdolną do pracy** uznaje się natomiast osobę, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do wykonywania pracy zgodnej z posiadanymi przez nią kwalifikacjami
- W przypadku stwierdzenia naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych orzeka się **niezdolność do samodzielnej egzystencji**.

Co ważne z tytułu niezdolności do pracy przysługuje renta w tym renta szkoleniowa. Od 1 marca 2024 roku kwoty najniższej emerytury i renty wynoszą:

- **1780,96 zł miesięcznie** – emerytura, renta rodzinna i renta dla osób całkowicie niezdolnych do pracy,
- **1335,72 zł miesięcznie** – renta dla osób częściowo niezdolnych do pracy;

Ponadto wzrasta też dodatek pielęgnacyjny do 330,07 zł miesięcznie (dla osób po 75 roku życia oraz bez kryterium wiekowego osoby całkowicie niezdolne do pracy oraz niezdolne do samodzielnej egzystencji).

Renta z tytułu niezdolności do pracy. To trzeba wiedzieć:

- Podstawowym warunkiem uzyskania renty jest **wystąpienie całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i brak rokowań odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu**
- niezdolność do pracy orzekana jest na **okres nie dłuższy niż 5 lat**, chyba że według wiedzy medycznej nie będzie rokowań odzyskania zdolności do pracy przed upływem tego okresu, wówczas niezdolność do pracy orzeka się **na okres dłuższy niż 5 lat**.
- Prawo do **renty szkoleniowej** przysługuje osobie, która spełnia warunki wymagane do przyznania renty i otrzyma orzeczenie o celowości przekwalifikowania zawodowego ze względu na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie
- Po przyznaniu renty organ rentowy kieruje zainteresowanego do powiatowego urzędu pracy w celu odbycia szkoleń przygotowujących do zdobycia nowego zawodu
- Renta szkoleniowa przyznawana jest **na okres 6 miesięcy**. Na wniosek starosty, okres ten może zostać przedłużony maksymalnie do 30 miesięcy. Również na wniosek starosty okres 6 miesięcy może zostać skrócony,
- Renta szkoleniowa wynosi **75% podstawy wymiaru renty**, nie mniej jednak niż w wysokości najniższej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.
- **Wysokość renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy - wynosi 75% renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.**
- Renta stała przysługuje ubezpieczonemu którego niezdolność do pracy została uznana za trwałą.
- **Renta okresowa** przysługuje jeśli niezdolność do pracy ma charakter czasowy. Przysługuje ona przez okres wskazany w decyzji organu rentowego. Po upływie tego okresu ubezpieczony może wystąpić do ZUS z wnioskiem o przedłużenie prawa do renty na dalszy okres. Ewentualne kolejne prawo do renty uzależnione jest od wyniku ustaleń zawartych w orzeczeniu lekarza orzecznika ZUS lub komisji lekarskiej.

Kto może otrzymać rentę z ZUS

Prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- został uznany za niezdolnego do pracy,
- ma wymagany - stosowny do wieku, w którym powstała niezdolność do pracy - okres składkowy i nieskładkowy,
- niezdolność do pracy powstała w okresach ściśle określonych w ustawie, np. w okresie ubezpieczenia, zatrudnienia, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, pobierania zasiłków z ubezpieczenia społecznego

(chorobowego lub opiekuńczego) albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Wymóg powstania niezdolności do pracy w określonym ustawą emerytalną czasie nie obowiązuje w stosunku do osoby, która spełnia łącznie następujące warunki:

- została uznana za całkowicie niezdolną do pracy,
- spełnia warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego oraz
- legitymuje się co najmniej 20-letnim (w przypadku kobiety) i 25-letnim (w przypadku mężczyzny) okresem składkowym i nieskładkowym.
- została uznana za całkowicie niezdolną do pracy,
- spełnia warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego oraz
- legitymuje się co najmniej 20-letnim (w przypadku kobiety) i 25-letnim (w przypadku mężczyzny) okresem składkowym i nieskładkowym.

Staż uprawniający do renty z ZUS

Okres składkowy i nieskładkowy wymagany do przyznania renty uzależniony jest od wieku osoby, w jakim powstała niezdolność do pracy. Okres ten wynosi:

- 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat,
- 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat,
- 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat,
- 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat,
- 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

- Warunek wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego nie jest wymagany od ubezpieczonego, który stał się niezdolny do pracy z powodu skutków wypadku w drodze do pracy lub z pracy - podkreśla resort pracy.

Co ważne, okres wymaganych 5-ciu lat w odniesieniu do osób, u których niezdolność do pracy powstała po ukończeniu 30 roku życia, musi przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przypadającego przed dniem zgłoszenia wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

- Warunku dotyczącego posiadania pięcioletniego okresu składkowego i nieskładkowego w ciągu dziesięciolecia poprzedzającego dzień zgłoszenia wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy lub dzień powstania niezdolności do pracy nie muszą spełnić osoby, które udowodnią okres składkowy, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiet i 30 lat dla mężczyzn oraz zostaną uznane za całkowicie niezdolne do pracy. Data powstania całkowitej niezdolności do pracy nie ma w tym przypadku znaczenia - przypominają urzędnicy.

I dodają: jeżeli ubezpieczony nie osiągnął wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, uzależnionego od wieku, w którym powstała niezdolność do pracy, warunek posiadania tego okresu uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony został zgłoszony do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat albo w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej oraz do dnia powstania niezdolności do pracy miał bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy, okresy składkowe i nieskładkowe.

Te choroby uprawniają do renty

Na liście chorób, które najczęściej są powodem przyznania renty są m.in.:

- choroby układu krążenia;
- choroby układu nerwowego;
- choroby układu oddechowego
- choroby oka
- zaburzenia psychiczne i zachowania, takie jak schizofrenia czy depresja;
- choroby układu nerwowego;
- nowotwory złośliwe związane z pracą;
- choroby skóry;
- przewlekłe choroby układu ruchu
- choroby zakaźne i pasożytnicze;
- choroby układu kostno-stawowego oraz mięśniowego i tkanki łącznej;

Ponadto dodajmy również choroby zawodowe, wśród których najczęściej diagnozowane są m.in.

- pylica płuc,
- choroby zakaźne,
- uszkodzenie głosu,
- ubytek słuchu,
- choroby obwodowego układu nerwowego,
- przewlekłe choroby układu ruchu,
- choroby skóry
- nowotwory złośliwe.